

Хаётий ва илмий тажриба уйғунлиги: Пахтачиликда замонавий ёндашув самараси

Риштон тумани миришкорлари вилоятимиз ва мамлакатимизда биринчи бўлиб давлатга пахта топшириш шартнома режасини бажардилар.

Мұхтарам Президентимиз ташаббуси билан қишлоқ хўжалиги, хусусан, пахтачилик соҳасига замонавий илм-фан ютуқлари, инновацион ғоя ва технологияларни кенг жорий этиш мақсадида кўплаб эзгу ташабbusлар ҳаётга татбиқ этиляпти.

Бу каби ҳаётбахш ислоҳотлар самараси сифатида вилоятимиз қишлоқ хўжалиги тармоқларида бир қатор истиқболли ташабbusлар рўёбга чиқарилаётгани эътиборга сазовордир.

Маълумки, жорий дәхқончилик йилида Риштон туманида пахтачиликда янги инновацион ғоя – кластер усули асосида фаолият олиб борилди. Пахтачилик соҳасининг келажаги сифатида қаралаётган ушбу усул дастлабки йилнинг ўзидаёқ жуда катта самара бериши натижасида Риштон тумани миришкорлари ана шундай улкан ютуққа эришдилар.

2018 йилги дәхқончилик йилида туманда 324 та фермер хўжаликлари томонидан 6245 гектар ерга барака уруғи қадалган эди. Эрта баҳордан замонавий мезонлар бўйича агротехник тадбирлар олиб борилиб, барча фермер хўжаликларида мўл ҳосил этиштирилди. Туманда 113 та йиғим-терим отряди шакллантирилди ва 22 иш кунида белгиланган давлат шартнома режаси юз фоизга бажарилди.

Қабул пунктларига етказиб берилган 13 минг 341 тоннадан ортиқ сифатли саноат хом ашёси тўлиқ биринчи навга топширилди. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, биринчи теримнинг ўзида юздан ортиқ фермер хўжаликлари шартнома режасини уддалашди. Тумандаги 20 га яқин фермер хўжаликлари 40 центнердан, 40 дан зиёд фермер хўжаликлари 35-38, 50 тадан кўпроқ фермер хўжаликлари 30-34 центнердан ҳосил олишга муваффақ бўлишиди.

Кластер – пахтачилик тармоғининг янги истиқболини таъминлайди,-дейди “РусЎзбектекс” МЧЖ таъсисчиси Магомед Костоев. – Яқин келажакда Риштон пахта тозалаш заводи ҳудудида ёғ-мой комбинати, чорвачилик комплекси, сут маҳсулотларини қайта ишлаш корхонаси, тўкувчилик фабрикаси сингари бир неча саноат корхоналарини қуришни режалаштирганмиз. Бундай лойиҳаларни амалга ошириш орқали туманда минглаб янги иш ўринлари яратилади.

Айни кунларда М. Топиболдиев ММТПда 18 та, Т. Аҳмедов ММТПда 19 та, “Ёшлиқ” ММТПда 13 та, “Меҳнатобод” ММТПда 13 та, “Тўда” ММТПда 11 та фермер хўжаликлари туманда биринчилардан бўлиб шартнома режасини бажарган хўжаликлар сифатида муносиб рағбатлантирилди.

“Ёшлиқ нурафшон даласи” фермер хўжалиги аъзолари қарийб 15 гектар ерда парваришланган пахтадан режадаги 29,4 ўрнига 40 тоннадан зиёд ҳосил йиғиб олиб, шартнома режасини 150 фоизга бажаришга эришишиди.

Бу йилдан ғўза экинлари заарқунандаларига қарши кимёвий ишлов бериш, биологик ва кимёвий усулдан самарали фойдаланиш борасида ўзига ҳос янгиликлар жорий этилди,-дейди фермер биз билан суҳбатда. – Мазкур жараёнда қишлоқ хўжалиги соҳаси олимлари ва ихтисослашган илмий марказлар мутахассислари билан фаол ҳамкорлик йўлга қўйилди. Бизнинг ерларимиз Марказий Фарғонанинг дәхқончилик учун бироз нокулай ҳудудида жойлашган. Аммо қисқа муддат мобайнода ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилдорликни ўртacha 6-7 центнерга оширишга муваффақ бўлдик. Бундай натижка барчамизни беҳад қувонтиради, албатта.

Эътибор ва рағбат ютуқлар самарасини таъминловчи мухим омилдир. Пахта йиғим-терими мавсумида туманда кунига ўртacha 11-12 минг нафаргача теримчилар иштирок этишиди. Уларга биринчи терим учун ҳар бир килограмм пахтага 800 сўм, иккинчи теримга 900 сўмдан ҳақ тўлаб берилди. Риштонлик фермерлар даласига қўшни Бағдод, Бувайда туманларидан ҳам ҳашарчилар –узихтиёрлари билан теримга келишиди.

центнерни ташкил этиб, режа 102,5 фоизга бажарилди. Даладаги ҳосилни ҳисоб-китоб қилган хўжалик аъзолари ҳар гектар ердан қўшимча яна 10 центнердан ҳосил олиш орқали ҳосилдорликни 40 центнердан оширишни мўлжаллаб туришибди.

Фермернинг қайд этишича, далаларида иккинчи терим ҳам худди биринчи терим сингари очилиб турибди. У пахтачилик тармоғидан оладиган соғ даромади ҳисобига чорвачилик, паррандачилик, боғдорчилик ва асаларичиликни янада ривожлантиришни режалаштирумокда.

Риштон тумани фермер хўжаликлари эришган улкан ютуқ вилоят ҳокими Шуҳрат Фаниев томонидан юксак эътироф этилиб, бу тажрибадан вилоятимизнинг барча туманлари ва фермер хўжаликлари ибрат олишлари зарурлигини таъкидлади. Туман ҳокимлиги томонидан эса режани 130 фоиздан ошириб бажарган 10 нафар илғор фермерларга қимматбаҳо эсдалик совғалари топширилди.

Риштон тумани фермер хўжаликлари даладаги ҳосилни чамалаб, яна 5 минг тонна пахта ҳосили ийғишишириб олиш юзасидан мурожаатнома қабул қилдилар.

Зайлобиддин ЙИГИТАЛИЕВ,

Ботир МАДИЁРОВ,

“Фарғона ҳақиқати” маҳсус мухбирлари.

2018-10-15 18:15:45